

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 67172-07-20 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

מבקשת העו"ס לחוק הנוער במחלקה לשירותים חברתיים תל אביב

נגד

משיבים
1. פלונית
2. פלוני

1
2
3

בעניינה של הקטינה : אלמונית

החלטה

4

המחלוקת:

5 עו"ס לחוק הנוער מתל אביב נוקטת בהליך נזקקות בבית המשפט לענייני משפחה בנצרת על רקע
6 טיפולו הקודם של בית משפט זה בעניינה של הקטינה במסגרת הליכי משמורת וזמני שהות
7 (שננקטו בין ההורים עוד בטרם מעורבות עו"ס לחוק הנוער).
8 לימים נולד לאם ילד נוסף ואף בעניינו ננקטים הליכי נזקקות, אך הפעם הם ננקטים בבית
9 המשפט לנוער בתל אביב שכן שם מקום מגורי האם.
10 העו"ס לחוק הנוער עותרת לפיכך כי בית משפט זה יעביר ההתדיינות בתיק הנזקקות שלפניו לבית
11 המשפט לנוער בתל אביב כך שהדיון יאוחד ביחס לשני הילדים.
12 האב והוריו המשמשים משפחת אומנה מתנגדים להעברת הדיון, בעוד האם מסכימה. כיצד יש
13 להורות?

14

15

השתלשלות העניינים וההליכים:

- 16 1. המשיבה 1 (להלן "האם") הגישה כנגד המשיב 2 (להלן "האב") תביעות לאבהות משמורת
17 ומזונות במסגרת תמ"ש 12241-02-18 ותיקים קשורים נוספים.
- 18
- 19 2. ביום 2/10/2018 ניתן פסק דין המצהיר על אבהות האב כלפי הקטינה ומורה גם על שינוי
20 שם משפחתה.
- 21
- 22 3. ביום 16/10/2018 ניתן פסק דין למזונות הקטינה במסגרת תלה"מ 23632-06-18 וכן פסק
23 דין הקובע את משמורתה הפיזית אצל אמה (תלה"מ 23669-06-18) עם מתן הסמכה
24 ממושכת לעו"ס לסדרי דין בתל אביב להסדיר את הקשר בין האב לבין הקטינה.
- 25
- 26 4. במסגרת תיקים אלה הוגשו דיווחים מעוררי דאגה ביחס לקטינה ולהתנהלות ההורית של
27 האם לאחר סגירתם כאשר בסופו של יום החליטה העו"ס לחוק הנוער מלשכת הרווחה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 67172-07-20 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

- 1 בתל אביב לנקוט בהליך מסוג בקשת הכרזה על הקטינה כנזקקת וזאת במסגרת תנ"ז
2 67172-07-20 שבכותרת.
3
4 5. במקביל להליך זה ננקט הליך בעניין אפטרופסות נוספת ושינוי משמורת על האב
5 במסגרת תלה"מ 48994-07-20.
6
7 6. בית המשפט נעתר לבקשת העו"ס לחוק הנוער, הכריז על הקטינה שבכותרת כילדה
8 נזקקת ולאחר ששוכנע שהיא לא מסוגלת להחזיק בקטינה ואף עלולה לסכן התפתחותה
9 הרגשית וכאשר לא עלה בידי האם להתקבל ליחידת האמהות בבית שבתאי לוי, וקבע
10 במסגרת דרכי הטיפול בה כי היא תוצא ממשמורת אמה ותועבר למשמורת הורי האב
11 ("כאומנת קרובים") (החלטה מיום 5/8/2020 ומיום 25/8/2020).
12
13 7. לאור החלטות אלו של בית המשפט בוטל החיוב של האב במזונות הקטינה במסגרת
14 תלה"מ 50884-09-20 וזאת בפסק דין בהיעדר הגנה מיום 13/12/2020.
15
16 8. בנוסף הורה בית המשפט בהסכמת האב על מחיקת תביעתו לשינוי המשמורת בתלה"מ
17 48994-07-20 (פסק דין מיום 12/8/2020).
18
19 9. ביום 7/3/2021 הגישה העו"ס לחוק הנוער עדכון לבית משפט זה ומסרה כי בעניינו של
20 ילד אחר שנולד לאם ננקטו הליכי נזקקות בבית המשפט לנוער בתל אביב והוא הוכרז
21 "ילד נזקק" בתנ"ז (ת"א) 52542-01-21 וזאת ביום 4/3/2021 וכי היא סבורה כי נכון יהיה
22 לאחד את שני ההליכים כך שיתנהלו בבית המשפט לנוער בתל אביב. חשוב לציין כי אין
23 קשר בין הילדים (אינם מכירים אחד את השני) ואין קשר בין אבותיהם (כל ילד נולד
24 מקשר של האם עם אב אחר).
25
26
27

עמדת האפוט' לדין:

- 28 10. האפוט' לדין התנגדה להעברת הליך הנזקקות כאן לבית המשפט לנוער בתל אביב.
29 לדבריה, מדובר בשני תיקים שונים עם שני אבות שונים שלא ראוי לאפשר חשיפת וזליגת
30 נתונים ומידע מתיק נזקקות אחד למשנהו. כן נטען כי גם דרכי הטיפול שונות. ביחס
31 לקטינה כאן, היא כבר הוצאה ממשמורת ושוהה באומנת קרובים בעוד שלגבי הקטין
32 שעניינו מתברר בבית המשפט בתל אביב, ניתנה הזדמנות לאם להחזיק בו במסגרת יחידת
33 האמהות בבית שבתאי לוי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 20-07-67172 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

עמדת האם:

11. האם הסכימה בתגובה לקונית שמסרה לבקשת העו"ס לחוק הנוער בשל הצורך ברצף טיפול ועל מנת שלא יינתנו הכרעות סותרות על ידי הערכאות.

עמדת האב והוריו:

12. האב והוריו מתנגדים להעברת ההליך לבית המשפט לנוער בתל אביב. לדבריהם, הן האב והן הוריו מתגוררים בצפון וייקשה עליהם להגיע לדיונים בתל אביב. בנוסף נטען כי מדובר בדיונים בשני ילדים משני אבות ואין קשר בין ההליכים ומשכך כלל לא ניתן לאחד בין ההליכים.

דיון והכרעה:

13. השאלה שלפניי היא שאלה נעדרת תשובה ישירה בחקיקה או בפסיקה. חיפשתי בחוק הנוער (טיפול והשגחה) התש"ך – 1960 סעיפי חיקוק מנחים באשר לשאלת איחוד הדיונים בבתי המשפט לנוער (כפי שלמשל ישנן הוראות מסוג זה בחוק בית המשפט לענייני משפחה התשנ"ה – 1995 (סעיף 6) ולא מצאתי.

14. גם בתקנות הנוער החדשות שהותקנו לאחרונה אין כל פתרון או הנחיה כיצד להתמודד עם הסוגיה (ראו תקנות בית המשפט לנוער (טיפול והשגחה) (סדרי דין) התשל"א – 1970) – להלן "תקנות הנוער"). זאת הגם שבוצעו תיקונים והתאמות בתקנות אלה לאור כניסתן לתוקף של תקנות סדר הדין החדשות שהותקנו בתשע"ט – 2018 ונכנסו לתוקף ביום 1/1/2021 (להלן "תקסד"א" או "התקנות החדשות").

15. התקנות הרלבנטיות מתקנות הנוער הן אלה שמפנות לתחולה של חלק מתקנות סדר הדין האזרחי החדשות (תקנה 1), תקנות המרחיבות ומקנות שיקול דעת לבית המשפט לפעול בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית משפט צדק (תקנה 1ב) והתקנה הקובעת כי בקשה בעניין קטין תוגש לבית משפט שבאיזור שיפוטו מתגורר הקטין או נמצא בו או לבית המשפט שבאיזור שיפוטו מתגורר האחראי על הקטין אותה שעה אך רשאי עו"ס לחוק הנוער להגיש הבקשה לבית משפט אחר אם לדעתו יהיה זה לטובת הקטין שאותו בית משפט ידון בבקשה (תקנה 2). תקנות אלה תוקנו כאמור לאחרונה כדי לעמוד בקנה אחד עם רוח ועקרונות התקנות החדשות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 20-07-67172 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

1

2

16. לנוחות הקורא מצ"ב התקנות הרלבנטיות מתקנות הנוער לעיל בהדגשה רלבנטית :

3

1. בדיון בבית משפט בעניינים לפי החוק, יחולו תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן – תקנות סדר הדין האזרחי), המפורטות להלן, בשינויים המחויבים לפי העניין: 1 עד 3(א), 4, 29 רישא, 30, 32, 40(א), 46, 47, 49(ח), 50(1) – לעניין האסמכתאות ולעניין תצהיר בכפוף לתקנה 7א, (4) ו-6(ב), 67(א), 67(ג), 68 עד 74, 76, 77, 83 עד 86, 88 עד 91, 92, 129, 132, 133, 134(א) ו-2(2), 136, 140(ב) ו-144(ג), 145(ג), 146, 148 עד 150, 156, 158 עד 174, 175(א) עד 176(ח), 178 עד 179(א).

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

א. בהליך לפי החוק, ישקול בית המשפט את טובתו של הילד ובכלל זה את מכלול זכויותיו, צרכיו והאינטרסים שלו, וכן את רצונו בהתחשב בגילו ובבשריו המתפתחים.

ב. בכל עניין של סדרי דין שאין עליו הוראה אחרת לפי תקנות 2 עד 16, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק.

2. בקשה לבית משפט לפי סעיף 3 לחוק (להלן – בקשה), תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מתגורר הקטין או נמצא בו אותה שעה או לבית המשפט שבאזור שיפוטו מתגורר האחראי על הקטין או נמצא בו אותה שעה; אולם רשאי עובד סוציאלי לפי החוק (להלן בתקנות אלה – עובד סוציאלי לחוק הנוער) להגיש את הבקשה לבית משפט אחר אם, לדעתו, יהיה זה לטובת הקטין שאותו בית משפט ידון בבקשה. (ההדגשה אינה במקור א.ז).

28

17. תקנות רלבנטיות אחרות לענייננו הן תקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין)

29

התשפ"א – 2020 (להלן "תקנות המשפחה"). וזאת כל כך מדוע? משום שעסקין בהליך

30

לפי חוק הנוער שנדון בבית המשפט לענייני משפחה. בהקשר זה קובעות תקנות המשפחה

31

הסדרים לעניין איחוד דיונים בעניינם של אותם צדדים כאשר הדבר נדון או מתברר

32

במספר בתי משפט (תקנה 6(ד) לתקנות המשפחה). אלא שלא מדובר על העברת הליכים

33

מבית משפט לענייני משפחה לבית משפט לנוער ולא כל שכן מבית משפט לענייני משפחה

34

במחוז אחד לבית משפט לנוער במחוז אחר.

35

36

18. הוראות חוק בית המשפט לענייני משפחה התשנ"ה – 1995 מתייחסות לאפשרות של

37

"איחוד דיונים" בין הליך לפי חוק הנוער לבין הליך משפחה, אך גם בחוק זה מדובר על

38

מקרים בהם הליך המשפחה נפתח לפני הליך הנוער. מכל מקום מדובר על פניה לנשיא

39

בית משפט השלום (סעיף 6(ז), 6(ח) לחוק) ועל הליכים שונים (הליך משפחה והליך נוער)

40

ולא על הליכים זהים (הליכי נזקקות לפי חוק הנוער) המתנהלים האחד בבית המשפט

41

לענייני משפחה והאחר בבית המשפט לנוער.

42

43

19. בהיעדר הוראת חיקוק המנחה את בית המשפט כיצד לנהוג בנסיבות אלו, על בית המשפט

44

להסתמך על העקרונות שנקבעו בתקנות הנוער, בתקנות החדשות וגם על חוק בתי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 20-07-67172 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

- 1 המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד 1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**") לעניין העברת הדיון
2 אל ביהמ"ש אחר, כאשר במסגרת הכרעתו על ביהמ"ש להביא בחשבון מס' שיקולים:
3 א. טובת הילד, צרכיו המתפתחים ואינטרסיו בשים לב לגילו וליתר נסיבותיו (תקנה 1א'
4 לתקנות הנוער);
5 ב. בחירה בדרך הפעולה הטובה ביותר לעשיית משפט צדק (תקנה 1ב' לתקנות הנוער);
6 ג. התחשבות במקום הימצאות הקטין (תקנה 2 רישה לתקנות הנוער);
7 ד. יצירת וודאות דיונית, הגשמת עקרונות חוקתיים ביסוד הליך משפטי ראוי והוגן (תקנה 1
8 לתקסד"א);
9 ה. הנגשת ההליך למתדיינים (תקנה 2 לתקסד"א וסעיף 78(ב) לחוק בתי המשפט);
10 ו. קידום הליך ראוי והוגן (תקנה 3(א) לתקסד"א);
11 ז. אי שימוש לרעה בהליך משפטי לרבות פעולה בלתי מידתית לאופי הדיון (תקנה 4
12 לתקסד"א);
13 ח. העלאת טענה לחוסר סמכות או פורום לא נאות בהזדמנות הראשונה (תקנה 29);
14 ט. איחוד דיון בין תובענות התלויות ועומדות **באותו בית משפט** אם הדבר מייעל ומפשט
15 ההליכים או מונע תוצאות סותרות (תקנה 40(א) לתקסד"א).
16 י. שיקולים הנוגעים לשלב הדיוני (סעיף 78 לחוק בתי המשפט).
17
18 20. לאחר ששקלתי בדבר **לא מצאתי** כי יהיה זה נכון להורות על העברת ההליך לבית המשפט
19 לנוער בתל אביב כך שההליך יאוחד עם הליך הנזקקות האחר מהטעמים הבאים:
20
21 20.1 **בחירה בדרך הנראית צודקת בנסיבות העניין בהיעדר הוראה מפורשת וכאשר יש ספק**
22 **לעניין הסמכות להיענות לבקשה בחיוב:**
23
24 ראשית, כאמור אין **בנמצא** הוראת חיקוק ספציפית (ואף לא הוראה בתקנון העובדים
25 הסוציאליים) המנחה כיצד לנהוג במקרה שכזה ו/או קובעת כי נכון יהיה להורות על
26 איחוד הדיונים.
27
28 20.2 בנסיבות אלו ובשים לב להוראות סעיף 78 לחוק בתי המשפט, ספק רב בעיני, אם כלל יש
29 לבית משפט זה הסמכות להיענות לבקשה שכזו לעניין העברת הדיון, עת הבקשה לא
30 הוגשה לנשיאת בית המשפט העליון לפי מצוות דבר החיקוק לעיל.
31 מעבר לשאלת הסמכות, נראה כי שיקולים המגולמים בהוראת סעיף 78 לחוק בתי
32 המשפט תומכים אף הם בדחיית הבקשה.
33
34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 20-07-67172 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

20.3. חשיבות השלב הדיוני בשיקולי העברת ואיחוד דיונים:

ההליך שלפניי מתנהל כשמונה חודשים, התקיימו בו דיונים וניתנו החלטות משמעותיות לעניין הוצאת קטינה ממשמורת. עיון בסעיף 78 לחוק בתי המשפט לעיל מלמד כי מקום שהחל הדיון נדרשת הסכמת השופט הדן להעברת ההליך ללמדך כי לעובדה שהחל הדיון בהליך הנזקקות משמעות רבה לעניין אפשרות ההעברה לבית משפט אחר. בקשה מסוג זה, נראה כי על העו"ס היה להגיש בשלב מוקדם יותר (ראו גם תקנה 29 לתקסד"א). ההליך בבית המשפט האחר ננקט רק לאחרונה והוא בשלבים ראשוניים יותר גם מבחינת ההזדמנות הניתנת לאם לגדל את הקטינה בקהילה.

20.4. שיקולי טובת הקטינה:

טובת הקטינה שלפניי היא שבית המשפט המכיר את התנהלותה ההורית של האם והאב ואת קשייהם ומעלותיהם ואת הסכסוך ביניהם מאז נולדה הוא זה שימשיך בבירור ההליך הנוגע לה, גם אם מדובר בהליך נזקקות ובפרט כאשר דרכי הטיפול הינן השמת הקטינה באומנת קרובים שהם משפחת האב.

20.5. משקל נמוך לטיעון בדבר הכרעות סותרות:

איני סבור כי יש חשש מפני הכרעות שיפוטיות סותרות. כל החלטה וכל הכרעה שתתקבל על ידי בית משפט, בין אם בית משפט לענייני משפחה זה ובין אם בית משפט לנוער תתקבל ביחס לקטין הספציפי שעניינו מתברר. גם כאשר בוחנים מסוגלות הורית של הורה היא נבחנת ביחס לקטין הפרטני שעניינו נדון. המסוגלות ההורית אינה כללית ביחס לכל הילדים. אין בכך כדי לבטל הצורך להביט ולבחון את המסוגלות ההורית והתפקוד ההורי של האם ביחס לשני ילדיה אך הדבר אינו השיקול הראשון במעלה במקרה זה. זאת ועוד, במקרה שלפניי קשה לראות בשלב הנוכחי את האם מתפקדת כהורה ראוי לקטינה שבכותרת שכן היא כלל לא בקשר עמה מזה מספר חודשים ולא ממלאת אחר הנחיות והוראות מרכז קשר ואו עו"ס לחוק הנוער. הטיפול של בית משפט זה בענייני הקטינה שלפניי ובטובתה נעשה כמעט במנותק מסוגיית ההורות של האם לקטין בתיק הנזקקות בתל אביב. לראיה בעניינו של הקטין האחר, ניתנה לאם הזדמנות בשלב זה לגדלו בקהילה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 20-07-67172 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'

עם זאת, ככל שיידרש מבט על הלוקח בחשבון את הורותה של האם כלפי בנה שנולד לאחרונה, תוכל העו"ס לשתף את בית המשפט בממצאיה בתסקיר מתאים, חסוי או גלוי לפי שיקול דעתה.

20.6. שיקולי נגישות:

האב והוריו המשמשים אומנת קרובים מתגוררים בעיר הצפונית ***.. העברת ההליך לבית המשפט בתל אביב תקשה על הנגשת ההליך עבורם. מקומה של האם אינו קבוע. אמנם רוב הזמן היא בדירת אמה ב*** במרכז הארץ, אך ייתכן ותעבור לבית שבתאי לוי בחיפה או למקום אחר. נכון שמבחינת העו"ס לחוק הנוער בתל אביב, הדבר יוצר פיצול מבחינת הידרשות לשתי ערכאות שונות ובית משפט זה מרוחק ממנה גאוגרפית, אך זהו אחד השיקולים הבודדים התומכים בהעברת ההליך לבית המשפט לנוער בתל אביב ואף הוא אינו שיקול התומך באיחוד הדיונים כפי שנתבקש.

20.7. חציצה בין המשפחות ואי זהות בין הצדדים:

האב של הקטינה שלפניי והוריו לא אמורים להיות חשופים לטענות, נתונים והתדיינות בין האב של הקטין (ו/או משפחתו) לבין האם והעו"ס בהליך הנזקקות האחר. יש לשמור על חיסיון ההליכים עד כמה שהדבר ניתן ולהימנע מעירוב או חשיפת מידע או פגיעה בפרטיות המשפחות. יש לזכור כי אין כל קשר ביולוגי בין האבות של הילדים. כמו-כן מדובר במקרה שבו אין קשר בין הקטינה לבין אחיה למחצה. שיקול זה תומך באי איחוד ההליכים.

21. לאור כל הטעמים המפורטים לעיל, ראיתי לנכון לדחות את בקשת העו"ס לחוק הנוער להורות על העברת ההליך שבכותרת לבית המשפט לנוער בתל אביב ואיחודו עם הליך הנזקקות שם.

22. אני מורה על העברת ההחלטה להנהלת בתי המשפט, שמא תיבחן בעתיד הסדרה בתקנות של שאלת נקיטת ו/או העברת הליכים לפי חוק הנוער בין ערכאות במחוזות שונים.

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.

ניתנה היום, ד' ניסן תשפ"א, 17 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

אסף זגורי, שופט בכיר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תנ"ז 67172-07-20 מחלקה לשירותים חברתיים תל אביב איילון נ' פלונית ואח'